

21. gada-gabjums.

Mahjas weefis.

Katja ar peefachtichannu
par patti:

par gadu 1 rub. 60 lap.
" pufgabu 85 "

Katja bei peefachtichannas
Rihga:

par gadu 1 rub. — lap.
" pufgabu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Katj. w. teel isdohs fests
deenahm no p. 12 fahlobt.

Katja
par fludinaichannu:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Petit-) rindu, jeb
to meenu, ko tahda rinda
eeneem, malfa 10 lap.

Kedatjija un effpedijija
Rihga,

Ernst Plates bilschu- un
grahmatu- drufatamā pee
Behtera basnijas.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneels un apgahdataijs.

Mahjas weefis ihnaht ween reff pa nedetu.

N° 16.

Sestdeenā 17. Aprili

1876.

Rahdita is.

Saunatahs sinas. Telegrafa sinas.
Geffchsemes sinas. No Rihgas: pahf schejeenas Igaunem. No Gaujeenas: laupifchannas darbs, — uguns-grebls. No Witefemes: negaifs. No Selgawas: behrnu ihwchli. No Krohna Wizaras: krahfchannas lahbe. No Kulbiagas: nabagu aptohpichana. No Wentspils: brihnifchlags atgadijums. No Witefklas: fleptawibas darbs, — tureenā bishchana.
Arfsemes sinas: No Mshiras: zil breefmigi wezakee fawu behrnu sohijufchi.
Weju laiku eeradumi. Wehtule. — Breefmiga fleptawiba. Mahwigi ohoi.
Peelima: Kapiteinis ar fawu fuga puika. Mahpei un meitei, abahm tahsas reifa. Graudi un seedi.

Saunatahs sinas.

No Rihgas. Bija kahdas deenas atmeteēs filts laiks, te pahri reifas pahrruhja pehrkons un laiks ihsti wehse palizis. Zetortdeenu bija ihsti auffs un laba teefa sneega fahmiga, bet ka prohtams sneegs drihf uskufa. — Ta teatera luga „Preziosa,” kas pee schejeenas teatera-draugeem leelu patifchannu mantojufe, tikfchoht, ka dsirdam, tai 25ta Aprili atkal irahdita.

No Witefklas pufes. Kad pehz ta semkohpibas eewehrojuma fpreescham, ka ar pawafara agru pehrkoni augligns gads zerams, tad mums 10ta Aprila rihts us fchahdu zeribu naigi pamudina; jo pehz filtas nakfminas mehreni bahrgs pehrkona debefes ar lehnū leetutianu fcho widu pehz daschu deenu afeem wehjeem atfpirdfinaja, no deenaswideem nahldams un pret rihteem aifseedams. Lai Deews dohd, ka muhfū zeribas tukfchas nepaliktu!

No Parihfes. Anglijas tehnineene Wiktorija, kas bija aifbraukufe us Wahziju, tai 9ta Aprili no tureenā nobraukufe us Parihfi, kur wina tikufe fagaidita no republikas preekfchneeka Mal Mahona un ziteem augsteem kungeem. Tehnineene ar Mal Mahonu kahdas 15 minutes farunajufehs. No Parihfes tehnineene aifbraukufe us Scherburas pilfsehtu.

No Franziyas. Ka kahda tureenā awife jino, tad Baijones pilfsehta fapulzejufchees Don Karlofa peekriteju jeb draugi un fche is fawa pulka eezehlfufchi trihs weetneekus, kuri lai aifbraujoht us Deelines pilfsehtu, kur fchim brihfcham Don Karlofs nometeēs, un tur no Don Karlofa prafoht, lai wifch tafchu pufi no faweem parahdeem aismalfajoht. Kas Don Karlofu pasihst, tas gan sinahs, ka Don Karlofs gan fpehja zitu ajinis un naudu ifgaisinaht, bet ne fawu peenahfumu ispidiht, tapehz ari fawus parahdus ne-aismalfahs.

No Turzijas. Turku waldbai tagad tas leelafais naudas trubkums. Ministerija nofpreedufe, to naudas drufjinu, kas winai fchim brihfcham efoht rohla, til preekfch tahm wifu wajadfigalahm walfts wajadfibahm isdohht, prohti teem Bosnija un Herzegowina karodameem pulkeem un preekfch walfts amata wihreem, kas jaw gada laiku naw ne grafcha no fawas lohnes dabujufchi. Kara-ministeris praifja naudu. Sultans wina fuhda pee finansministerijas, lai wajadfigu naudu dabutu, bet kara-ministeris nela nedabuja. Ika nauda no kahdas bankas usnemta un zita banka eemalfata, kas lai algu faldateem un walfts deenastneekem ismalfatu, bet fchi banka naudu fanehma, bet nemalfaja, jazidama, ka krohnis winai efoht parahda. Kara-ministeris lika preekfcha telegrasu sinu no Muktar Bafcha, kas jinoja, kad winam 14 deenu laika naudu nejuhtifchoht, tad wina bada zeedami faldati aifbehgufchoht.

No Bosnijas teel jinohs, ka tur dumpineeku jeb nemeerneeku flaitls deenu no deenas wairojahs; pee tam wehl weena bishchana eewehrojama, prohti tee tur bishwodami katoli ari efoht us dumpi fahelufchees, zaur ko nemeerneeku flaitls stiprs pawairojeēs. — Sche flahht ari japeemin, ka pehz politikas wihru fpreeduma wairs ilgi nebuhfchoht jagaida, ka ari Serbija pee karofchannas peedalfchoteēs. — Turku waldbai atkal ziti kawekti radufchees, prohti Turku waldbiba bija nodohmajufe kara-pulkus is Mas-Asijas us Giropas atwest preekfch karofchannas. Bet kad nu Mas-Asija ir mehris, tad leelwalftis nelaujoht minetohs kara-pulkus atwest, lai Giropa netee-loht eenefts mehris.

No Amerikas. Seemeku Amerikas fabeedrotas brihw-walftis pee Weffikas rohbeschahm nofahdjufchahs kara-pulkus un teem pawehlejujchi, lai wina brihw-walftu pawalftneekus afargatu pret Weffikas dumpineeku usbrulfchannahm. — Bahr Weffikas dumpi fchim brihfcham naw nekahdas plafchalas sinas atnahfufchahs.

Telegrafa sinas.

No Pehterburgas tai 15. Aprili. Us Newas upes fahfihst is Ladogas esera ledus.

No Berlina tai 15. Aprili. Bahr walfts-dfelfsjekeem firfts Bismarks turejis runu. Walfts-ministeris Delbrucks luhdsis, lai wina no deenasta atlaischoht. Keisars fcho luhfchannu peenehmis.

No Konstantinopeles tai 14. Aprili. Turku waldbiba nodohmajufe 100 jaunus batalonus fahfahdihht.

Gefchjemes sinas.

No Nihgas teef „Eesti Postimees“ rakstihis, kâ teem fchê uf Nihgu atnahkufcheem Zgauneem klahjotees. Minetais rakstis, ihjuma fanemts, fkan ta: „Gan neresi tu „Eesti Postimees“ mums sino, kâ teem uf Kreewiju un Krimu aishajufcheem Zgauneem klahjohs, tapehz ari atklauſi man rakstihit, kâ Zgauni Nihgâ dſihwo. Tee Zgauni Nihgâ, lai gan wini netahlu no fawas tehwiſas un tautas dſihwo, tad tomehr wini paleef fweſchineeki fawai dſimtenei, jo no Zgaunu dſihwes un mahzibahm jaunâ laikâ wini neka nedabuhn ſinaht. Noſchelojama ir ta buhſchana, ka Nihgâ, kur gandrihs kahdi 5000 Zgaunu peemiht, pa datai fabriks ſtrahdadami, pa datai ar ziteem darbeem fawu maiſiti pelnidami, ka Nihgâ preeſch Zgaunu garigas attiſtiſchanaſ un weefigas ſadſihwes nekaſ nenoteef. Wineem naw nedi fawas ſkolas, nedi fawas grahmatu-krachtuwes nedi grahmatu-bohdes, ar weenu wahrdu ſakohit, wineem naw neka, kaſ preeſch laufchu apgajmoſchanaſ derigs un wajadſigs. Tahda buhſchana ir noſchelojama, jo nopeinita maiſe gan wehderu pilda un nandu kabatâ krahj, bet gariga dſihwe paleef nowahrtâ. Winu nahburgeem, Wahzu, Latweeſchu un Kreewu ſtrahdneekem, ir fawas ſkolas, grahmatu-krachtuwes un beedribas, bet Zgauni fchê ir pilnigi kâ fweſchineeki un nabaga behrni, pehz kureem neweens neprafu un negahda. Daſchi ir mehginajuſchi pee Latweeſchu, Kreewu un Wahzu beedribahm nemt dalibu, bet kaſ wineem maſ ko palihdi, tapehz ka rets kahds fweſchu walodu pilnigi ſaproht. Baribu preeſch prahta zilafchanaſ nekur ne-atradami Zgauni meſle laika-kawekli wihnuſchds, kaſ wineem, kâ prohtamâ, par leelu ſlahdi. Tapehz kahdi prahtigi Zgauni, lai fchâi nebuſchanaſi waretu palihdſeht, ir nodohmajufchi nandu fameſt un atklauſchanaſi iſluhgt preeſch maſas Zgaunu beedribas zelſchanaſ, faweenota ar grahmatu krahtuwi. Schini beedribâ tad Zgauni waretu pa fwehtdeenahm un fwehtkeem no-eet, grahmatas un laika-rakſtus laſiht un zits ar zitu fawâ walodâ ſarunatees pahre to, kaſ paſcheem wajadſigs.“ — Tit dandſ is mineta rakſta. Mehs no fawas puſes iſſakam to wehſchanoſs, ka fchejeenas Zgauneem iſdohtohs fawu beedribimi dibinaht un ta tad no garigas panihſchanaſ iſſargatees.

No Gaujenes. Pee Gaujenes Mudimeſcha fainneeka Kahrta Zihruta, kaſ kahdu werſti atſtatu no Minzeneefchu rohbeſchahm dſihwo, fchoſeem 3 Kurſemneeki bij eefortelejuſchees, kaſ Minzeneefchds kohkus zirta. Bagahjuſchâ mehneſi fainneeks Kurſemneekus aiſweda uf Nihgu, Pahrdaugawâ. Turp brauzoht winam itin labi iſdewahs. Bet kad weens patſ atpakat brauzu pa leelo eisenbahna tiltu, tad 3 raſbaineeki winam krita wirſu, kad no winas puſes rehkinajoht treſcho datu no tiltu bija nobrauzis. Taſ bija wakara ſtarp pulkſten 8 un 9. Pirmâis ſirgu aptureja, ohtes fainneekam ſaſchkaudſa kaflu, ta ka newareja breht, treſchais winam uſplehſa kaſchofu un ſahka mehleht pa keſchahm un iſwilla is biſſchu keſchas matu, kur 21 rubl. atradahs. 2 grahmatas, kur naudas nebija eefchâ, laupitajſ atkal eemeta wahgds. Tad ſirga-turetajſ ſirgam kreetni uſgirta un wiſi 3 raſbaineeki paſuda tumſibâ Zelgawas Uhr-Nihgâ. Taſ notika 25. Merzi. Polizejai fainneeks nekahdu ſinu nedewa. No fcha notikuma war atſlahrſt, ka ſtipri ween jaſargajahs no raſbaineekem kaſtram, kam ap wakara laiku ja-eet jeb jabrauz pa leelo eisenbahna tiltu. Baj

nebuhtu deriga leeta, ja waſtineeki beefal' pa tiltu buhtu iſſahditi? — x.

No Gaujenes. Tai 7tâ Aprili ap puſdeenas laiku iſzehlahs uguns Gaujenes ſtapar mahjas dſihwojamâ ehkâ. Pee ſupra deenwidus wehja uguns aprija apakſch wehja buhdamas ehlas, kâ: ſirgu ſtali un wahguſi un aiſgrahba ari zaur degoſchahm uguns wirpatahm kahdas deſmit puhraweetas at-tahlam ſtahwoſchus diwus kaimina zeemus. Laudis kaiminaus gribedami glahbt, nebija eewehrojuſchi, ka paſchu nabadſiba beſ uſtraudſibas newar atſtahta buht. Weerne mahja nodega pagalam, tilai weena atſtatu buhdama klehts palika wehl weſela. Lihdsâs buhdamam kaiminam nodega klehts; bet zitas ehlas bija eefpehja zaur kaiminu ſirdigu palihdſibu iſglahbt. Weerne mahjai uguns iſpohſtija gluſchi jaunu uſbuhwetu, ar ſchindeleem apklahtu dſihwojamo ehku, lohpiini gan wiſi iſglahbt un ſkraidija ap degoſchahm leeſmahm. Schehlabas ſirdi aiſgrahba apſtatotees apſtahdeto waimanaſ un uguns poſtidamu waru, paluhdinata no ſupra wehja. Salmu junti, fauſinati no pawaſaras wehja, bija kohi peenehmigi un uguns weizinataji, ta ka ir ar wiſlabakeem dſehſchanaſ riſkeem nelaimi ſlahpeht un aptureht nebuhtu bijis eefpehjamâ. Te waram tit atkal uſſaukt faweem tauteeſcheem un ſentureem: „apdrohſchinajat fawu nabadſibu un ſawalbat fawâs rohbeſchâs ar apdohmu to fwehtibu neſdamu elementu uguns!“ P. G.—s.

No Wiſjemes. Pahre to wehtras un pehrtona negaiſu, kaſ tai nakti no 10ta uf 11to Aprili ſch. ploſſijahs, mums zaur kahdu zetineeku ta teef ſtahſtihts. Tahdu wehtru, kâ tai nakti no feſtdeenas uf fwehtdeenu bija, muhju apgabalâ tee wezakee zilweki ne-atminahs peedſihwojuſchi. Wehtras negaiſe ir, kâ rahdahs, lihds 9 werſtu platumâ no Kurſemes puſes pahre Leelwahrdi, Madalinu, Ohgres-muiſchu, Chrgteem, Zirſteem, Beebalgu un wehl tahtaku pahri gahjis. Wiſur, kur wehtra pahri gahjuſe, ir tiluſchi leeli un maſi kohi ar wiſſahm ſaknehm iſrauti, dandſ un pat muhra mahjas nopohſtitas. Zirſtu muiſchâ wehja dſirnewas ar wiſu dſihwojamu mahju ir tiluſchâs nopohſtitas un warbuht zitur wehl dandſ wairak ſlahdes padarihts, ko, kâ zerams, warbuht wehlati dabuſim dſirdeht. — Pahre rudſeem ſchis patſ zetineeks ta ſtahſta: „Wiſâ tai apgabalâ no Batranas lihds Nihgu rudſi ir pawifam panihkuſchi, un kâ rahdahs tad gan ſchogad ſlikts plahwums gaidams. Pehz manahm dohmahm ſchi rudſu panihſchana ir no tam zehluſehs, ka ledus kahrta ilgi uf laukeem ſtahweja un zaur faules gaiſchu ſpihdumu ir apakſch ledus iſſutufchi.“

No Zelgawas. Zelgawas rihta-mahzitaja Conradi lunga namâ ir tai 28. Januari ſch. g. Zelgawas laukdraudſes ſkohlotaſi fawu ſapulzi noturejuſchi. Bijufchi kohpâ pawifam kahdi 9 ſkohlotaſi un 1 mahzitajſ. Sapulzes wadonis, mahzitajſ Conradi lunga, ligis preeſchâ, lai ſkohlotaſi fawus behrnus ihpaſchi uſaizainajoht uf teem jautajumeem un atbildehm is fwehteem rakſteem par Kriſtus zeſchanaſi un mirſchanaſi, kaſ pa gawena laiku Zelgawas Latweeſchu Annas baſnijâ is zetortdeenas noteekoht. — Uſ to jautajeenu: „Baj tahdi behrni, kuxi ir jaunaki par teem likumâ noſajiteem ſkohlâs-gadeem, ari jamahja beſ ſewiſchêas publiu atlihdsinaſchanaſ?“ — Sapulze atbildeja, ka behrni, kaſ jaunaki par noſajiteem ſkohlâs-gadeem, naw ſkohlâ peeneemami. — Bedoht ſapulze it dedſigi pahrrunaja par noturameem pajautrina-dameem un atſpirdſinadameem behrnu-fwehtkeem — un no-

fpreda, tahdus behnu-fwehtkus fhogad Maija mehnefi uf wifadu wihfi isrihloht. Pee fcheem fwehtkeem nemfchoht dalibas neween fhohlneeki un winu fhohlotaji, bet ari ziti fhohlas-draugi un behnu-wezaki.

No Krohna Wirzawas. Peektdeen, tai 9. Aprili fh. g. notureja fcheeenes krahfchanas- un aisdohfchanas-lohdes beedri fawu pilnigu fapulzi, uf kuru no teem te peederofcheem 55 lohzekeem tilai kahdi 15 bij atnahkufchi. Bahrfpreda to P. Allunan f. preekfchlitumu, pehz kura jaw tagad ari Zelgawâ weena nodata no fhihf lahdes buhtu dibinajama. Sapulze wehl ne-usdrohfchinajahs fcho lahdi jaw tik drihfi, kur ta uf fawas peederigahs weetas wehl naw eestiprinajufehs, fhkelt un fhkirt, — tomehr pahrbaididami wifas leetas un to labako paturedami, buhfchoht gan fhihf lahdes beedri Zelgawâ kahdas pahri fapulzes ismehginajuma dehl notureht, bet nahkofcho Zelgawâ pagehreto pilnigo fapulzi taf wehl Krohna Wirzawâ uf trefcho wafaras-fwehtku deenu isrihloht.

B. A.

No Kuldigas. Tureenas Wahzu draudse, ka eekfch „Anz. f. Gold un Um.“ lafam, kristigas draudses nabagu kohpfchanas leetâ tila 25. Merzi notureta generalfapulze, ko nabagu aplohpfchanas beedribas presidents zeen. Naeder mahzitajs ar Deewa wahrdeem atwehra; is tahm tur pasneegtahm gada sinahm redsam, ka isgahjufchâ gadâ bija preekfch kriit. draudses nabagu aplohpfchanas eenahkufchi 1623 rubli un isdohi 1570 rubl. Tahdu draudses lohjektu flaitls, kas gada dahwanas fhini leetâ pasneedsa, bij 103. Balihdsibu dabuja 194 zilweli. Weens no beedribas preekfchneekem, barons v. Grotthuis, kas uf Zelgawu aiseet, no amata tapehz atlahyjahs un presidents wifas beedribas wahrdâ winam par wifu wina lihdsifchinigu firnigu ruhpefchanohs fawas pateizibas isteiza. Wina weelâ eestahja von Rosenberger lungs. It gan preeks dsirdeht, par tahdeem augteem, kahdus Kuldigas draudse jaw tagad gadu gadus ustrahda. 1623 rubli weena gadâ preekfch nabagu apgahdafchanas falasiti un pateefi ne wifai leelâ draudse.

No Wentspils. Kâ „Rig. Ztg.“ fino, tad kahdas 3 juhdes no Wentspils, kur glahfchu fabrikis atrohnahs, gahja kahdi sehni meshâ. Atpakat nahloht weens sehns, 4 gadus un 2 mehneschus wezs, palika meshâ atpakat. Schis sehninfch, kahda Wahzu glahfchu jeb stikla amatneeka dehlinfch, nepfehja uf augsto dambi, kâ tur to zetu zaur meshu fauz, ustrahptees. Kad nu no behrna pasufchanas meshâ dabuja dsirdeht, tad kahdi 150 zilweli isgahja sehninu melleht; bet tee nepfehja winu atrast. Teel isfuhti wifai laudis no wesela pagasta uf mellefchanu un ari sehnû atrohd it meerigi purwajâ uf kahda zehrpa fehdam. Sawus sabahzinus un fekites winsch bija nowilzis. Wina pirma prasifchana bija, lai winam drufzin brandwihna dohdohi. Laitam winsch bija eewehrojis, ka peeangufchi zilweli, kad wineem duhfcha plahna, brandwihnu dser. Kahjas sehninam bija uspampufchâs, bet zitadi wese-liba naw apflahbeta. Dhtrâ leeldeenâ winsch uf meshu bija aigahjis un wairaf kâ 2 deenas un 2 naktis (51 stundu) meshâ weens pats fabijis.

No Rudsaitem (Witebfkas gubernijâ). Tai nakti no 21. uf 22tro Merzi notika pee minetas Rudsaitu muischas peederigâ Brislu zeemâ fhahds behdigs notifikums. Brislu zeems, kas pastahw is kahdahm 4 waj 6 mahjahm, ir 4 werstes no Rudsaitu muischas attahlu un tur dsihwo staraweri. Tâ kahds

no fcheem dsihwoja drufzin attahlu no zitahm mahjahm zeema galâ. Winsch maf jemes turedams daschadu andeli dsinis, kâ ar kanepejeem u. t. pr. un bijis deefgan pahrtizis ar fawu feewu, jo wineem behnu flahht nebija, weena meita bija pee kahda tai paschâ zeemâ isprezeta. Minetâ nakti wairaf zilwetu tur atnahkufchi un fcho ar wina feewu uf fhahdu breefmigu wihfi nonahwejufchi. Bapreekfch fahchjufchi kahjas un rohkas uf muguras, stipri fadaufijufchi un ari fagraifijufchi, laitam tadeht mohzijufchi, lai rahda, kur nauda paglabata. Behdigi abus falmôs eetinufchi un uguni peelikufchi, it kâ gribedami fawa breefmu darba pehdas flehpt; tad aigahjufchi. Wifs tas breefmu darbs buhtu palizis ne-isprohtams, kad nonahweto mahja nebuhtu deenai austohht eefahlufe leefmâs degt. Sinams tuhda wifai zeemu eedfihwotaji aisdewahs uf nelaimigo mahju un atrada, kâ nupat stahstiju. Mahju degfchanu paglahba, bet abus nonahwetohs gan wairs ne-atdsihwinaja. Bijis breefmu usfkats, abeem mutes ar drehbehm aifbahstas, apdegufchi un fagraifiti, kâ ka gandrihs bija gruhti pasiht, waj zilwels jeb zits kahds radjums. Dhtrâ galâ istabâ, kura starawereem jeb weztizibneekem dereja par luhgfchanas namu, bijufchi kanepeji kahdi 1½ birkawa, tee un zita manta bija ne-aistiktas, kâ tad njadohma, ka fleykawas tilai naudu panehmufchi. Nu wifai bija kahjas, rasbaineekem pehdas dsiht, jo kahdu 4 zilwetu pehdas bijufchâs dublôs redsamâs, ihpafchi weenas pehdas bijufchâs labi eefihmejamas, prohti sahbaht ar greiseem papehscheem un kahds eelahpinfch pee sohles redsams. Sataifijufchees kahdi fefchi wihri un gahjufchi pa pehdahm. Behdigi kahdas trihs werstes gahjufchi, wini faneegufchi kahdu neleelu zeemu, kur Lihwenes muischa dewute watineekem meshu preekfch apmefchanahs. Tur nogahjufchi pee kahda lihdu mneeka buhdas. Schee tik ko bijufchi eegahjufchi wina istabâ, te tas tuhda wineem ar zirwi preti, nebuhfchoht lautees femi fanem, redsoht ko mellejoht. Schee ari jabaidijufchees winam flahht kertees. Winsch aigahjis uf meshu un tur kahdu stundu palizis. Bâ to laitu mellehtaji biju dabujufchi kahdu no zeema amata wihreem un tad fanehmufchi un sahbahtu ar waru no kahjas norahwufchi, mehginajufchi sahbahtu pehdâs likt un tas kâ kâ uf matu pafejis; esohht ari no wairaf zeema eedfihwotajeem sahbahtus panehmufchi, bet neweena zita sahbahts ne-esohht pafejis. Tai paschâ deenâ atrauza Reschizas polizejas lungi, kureem bija pasinohts un tee fanehma rasbaineeku ar fhkhibeem sahbahtem un to paglabaja drohfchâ weetâ, kur tas pelnitam fohdam ne-isbehgs. Zitus winsch ne-esohht usdewis.

P. G.

No Witebfkas aprinka. Kad es 1868tâ gadâ no Zeifkas brandams fche apmetohs, tad fche bija tik 3 familjas Zeifkas Latweefchu un kahds pahrs Kursemneeku, bet tagad fche ir Latweefchu kâ sehlin peefehs, fche atrohnahs Latweefchi no dascheem Widsemes un Kursemes apgabaleem. Dee Latweefchi, kam wairaf kapeiku pee rohkas, ir few femi pir-lufchees. Muischas, kuras leelakas, pehrf pa wairakeem kohpâ, un masakas pa weenam un pa diweem, bet meshus zil nu katriis eefpehj; tapat tahs leelakas muischas rentedami fadohdahs pa wairakeem kohpâ uf rentefchanu. Lasitaji daschi gribehf sinahht, kahda fche ta seme un kahdas tahs muischas. Seme fche zaur zaurim nemoht ir stipri nolaisita un daschi tihrumi ar fruhmeem apangufchi un ari ta, kas teel strahdata, retumeem teel mehflota, tadeht ari tee raschojumi deefgan is-

dohdabs daschäs weetas wahji, un muischas til to wahidu uef, bet Widsemë ir wideja mahja dauds labaka kà schë dascha kreetna muischa. Pohlu muischas ir pa leelakai datai fakritufschas, jumti noplifuschji. Kad grib daschä ehkä eefschä eet, tad labi ja-apflatahs, ka ee-eijoht ne-ufstriht wirfju un nenosit. Sinams Pohlis pats preefsch fawas wajadsibas patur to labako un rentneekam eerahda, kahda nu katra weeta ir, bet jaw to flittako. Dshwojamai mahjai ja dauds, tad ir diwas jeb trihs ruhtis wefelas lohgam, tas zitas ir ar salmeem aishahstas. Bet nu drufku apflatisim eefschpufi. Seenas un greefti ir kà skursteni melni nokwehpufchi; war redseht, ka kahdu reisi ir grihda bijufi, no kuras wehl stuhros ir daschi atleeki. Krahfne ir leela plata, ka daschä weeta pufi istabas aishnem; tad nahf diwtahschiga gulta jeb lahwa, weena semaka par krafni un ohtra augstaka; uf katras war, kad krafni wehl nepeerehkina, 10 lihds 20 zilweku guleht. Sem apalschajas lahwas jeb gultas wehl atrohdahs mitelküs seemas laika preefsch aitam un teleneem, sem krafnes atkal preefsch zuhlakam un siweneem un ari preefsch wistahm. Tad war dohmaht, kahda tur tihriba, un ta isflatahs gandrihs katra weeta, kur Pohlis pats ar fawu faimi semi strahda. Bee pascha muischneeka isflatahs drufku bet ne dauds labaki, tur tal atrohdahs 3—4 kahdu reisi labi bijufchi krehfli, ari kahda gulta un zitas kahdu reisi jaunus bijufschas istabas leetas. Sinams rentneekem teef eeraditas faines istabas preefsch dshwofchanas; tad sinams papreefsch isplehsch diwtahschigo gultu un tad nemahs pahrlaboht to zitu, bet ko tur uf weena gada war pahrlaboht, kur muischneeks no fawas pufes ne ar ko negrib palihdsieht. Daschä muischä ne-atrohdahs ir ne tahda faktina, kur waretu pilnigi no leetus glahbtees. Rentes paleef schë gadu no gada darhgakas un ehkas flittakas, jo kur ir tahda weeta, kur war puflihdz zauri tikt, tur Latweefchi bahschahs ziti zitam wirfju, leelaku renti fohlidami. Muischneeks mas par ehku lahpijchanu ruhpejajs. Kad til winam nauda, ko fawu dshwibu mitinaht. Ari seme paleef gadu no gada dahrgaka, agraki wareja pirkt tuwumä pee Witebskas strahdajamu semi ar mahjahm par 10 lihds 15 rubl. par defetinu, un meschu, kur war tihrumus un plawas taifihht, par 5, 6 un 7 rubl. par defetinu, bet tagad jamakfa par flaju semi, kad ehkas ir wirfju no 20 lihds 30 rubl. un par meschu 10 lihds 15 rubl. par defetinu. Kad nu zaur zaurim apflatahs schejeenas rentneekus un tapat gruntneekus, tad ne weeni ne ari ohtri kur ir tikufchi, ta leelaka data kaujajs ar daschadeem truhkumeem, gruhkumeem un parahdeem, un mas ir tahdu, kas buhtu puflihdz labi parhtikufchi, it ihpaschi schinis diwos pehdejös gadös lini pee mums flitti isdewahs, kas stipri sentureus atpakal rahwa. Bet kà stahw pee mums ar fohlahm un zitahm prahtu ziladamahm eerikteh? No ta pee mums gan naw ne fmakas, jo til tee masaf fohlotee ir tehwijai muguru greesufchi, un mas atrohda tahdu, kas buhtu puflihdz fohloti, kas fohlas labumus buhtu pilnigi atfimuschi, tamdeht ari schejeenas jaunekli pa leelakai datai aug prahta tumfiba. Gorodownas kreife, kur dauds Latweefchi semi pirufchi masös gabaldös ar meschu, zil katris eepheja, tee tureja fohpà weenu fohlotaju K. kungu, bet zil tad lohnes makfaja? til 70 rubl. par gadu un no teem 70 rubl. gribeja wehl lai 20 atlaisch, tadeht A. K. kungs atteiza un few zitur darba weetu mefleja un wehlaki eestahjajs par fohlotaju pee kahdahm Wahzu familijahm, kur dabu par gadu

200 rubl. lohnes, weenai gohwei baribu un wehl dahrsu preefsch faknehm. Bee A. K. kunga bija pagahjufchä seemä lihds 6 Latweefchu jauneku fohlä, bet kas tas ir preefsch til dauds Latweefchu. Witebskä ari ir Latweefchu un Wahzeefchu fohlotajs, bet winfch to zenu ir ufzehlis par dauds augsti, jo fohlas naudas ir jamakfa par mehnesi 2 rubl. 50 kap. un tadeht daschi jaunekli palika atpakal no fohlas. Witebskä til bija 2 Latweefchu fohleni. Daschi wezaki ari aishbildinajajs, fazidami: „kur til dauds ftrihwerus tiks, kad wisus ismahjajs rakstihht, tad dascheem maifes peetruhks, lai mahjajs til art, jo fohlohts wairs negrib strahdahi un dohma til uf nukeem un stikeem.“ Behz schahdu laufchu dohmahm fohla til mahja flintumu un zitus netikumus. (Euzpmal beigums.)

Ahrfemes sinas.

No Alschiras (Afrikä) teef sinohs pahf kahdu breefmigu atgadijumu, kas peerahda, kahda zeetfirdiba un neschehliba pee teem Alschirä dshwodameem Arabeescheem peemahjo, ar mine-to atgadijumu bijis ta: tai 3schä Aprili kahdas 12 juhdses no Konstantines pilsehtas atrada kahdas dshwi apraktas meitas lihki. Sihkaki ismeklejoht atrada, ka meita bija ar bada-nahwi mirufe. Lihkis breefmigi isflatijajs, dauds weetas bija isplehsti leeli meefas gabali, ko nelaimiga pate, no leela falkuma mohzita, laikam israhwufe un ehdufe. Schi leeta tika teefahm sinama un teefas ari laundarus dabuja rohkäs. Tas bijis ta: kahds jaunus zilweks peewihlis mineto meitu un ta dsemdejufe behrnu. Meitas wezakee, gribedami fawu behrnu par to kaunu fohdiht, to papreefschu badä mehrdejufchi un tad aprakufchi; ari behrnina lihki atradufchi. Wezakee, kas kà swehri pret fawu behrnu strahdajufchi, it no teefahm tikufchi zeeti fanemti un flepkawa fohdu buhs ispelnijufchi.

Wezu laifu eeradumi.

(Statees N 15.)

Zahnu wakarä wijas malas tika ar salahm meijahm pufschkotas, meitas isgahja dseedamas, Zahnu sahles pluhkt. Ar puku wainageem galwä, dseedadamas sahles pahrnefa; winas tehweem un fainneekem ohsolu lapu, un mahtehm puku wainagus ar lihgo dseejmahm galwä uslika. Par to tapa ar peenu un feeru, un lam bija, ir ar medu pazeenitas. Pufschji atkal kalnös darwas muzas aisdedsinaja, singeja un tares puhä, pee teem nogahja fainneeki ar meitahm, nonefa alu, feerus un brandwihnu un wisi palika dseedadami johlodamees fohpà, lihds faule uslehza, tad dsina lohpus mahjäs, jo wisi lohpi tika tai nakti tai labakä sahle ganiti. Raiminös tahds eeradums bija, no wezahm sirgu leetahm, kà salufufchi riteri, ragus un eezejchas, tapa pagalmä fakurts uguns, pee ta sehdedami wisi mahju laudis ehda un dschra; un ja kahds zits pasihstams jeb fweeschineeks peenahza, kas netapa prohjam laists, lihds faule uslehza, jo tad winfch wifu fwehtibu lihds nonefifchoht.

Mikelös gaili tika kanti, un winu afinis aufäs tezinatas, ar tahm sirgus baroja, jo tad buhfoht flaisi sirgi kà gaili. Seemas fwehtku pirmä wakarä tika isbalitas schinkibas tapat kà tagad; ohträ wakarä gahja pee kaimineem dantschu behrnös jeb kekätös, katris no fawahm mahjahm nehma lihds pupas un pihragus, ko pee kaimineem pahremainija, un bei-

dsamohs paschi mahja pahneja. Ta wezōs laikōs fwehtus fwehtija.

Nu apskatimees, kahdas gohda drehbes muhsu weztehwi un ziti tanis laikōs walkaja.

Wihreem bija ihfās bišfēs, us tahm it baltas sekes lihds puš ziflu, un kurpes kahjās, kurahm leela spihdoscha schuale bija wirfū, un ihfēs kamsohlis mugurā, puifchi walkaja sah-bakus wirs baltahm sekeh; platmalu zepures wihreem bija bes bantes, puifcheem daschadas bantes ap zepuri un ar pehr-lehm isfchubtas. Seewifcheem krekli ar augstahm stihwahm apfallehm, kruhtis kamsohlis semu isgreesis, lai war krellā labi dauds fudraba falkes eefprauft, apafsch kalla masu, un ar weenu leija leelaku; kura bagata mahtes meita, ta eefedsa weenu leelu fudraba fakti kruhtis, ta bija ar fudraba puh-tehm, afmineem jeb ar flaitstahm glahschu aztinahm isrohtata, tai wirfū masaka un ta wehl zita pehz zitas, beidsama wirfū it masa no selta (daschai faktas lihds 300 dahlderu esohf makfajuschas); ihfi fwahrki (lindraki), raibas sekes, un kurpes kahjās. Seewahm galwas apfegs bija no balta smalka au-dekla, tahds kā dweelis, bet smalki sakrunkohts, ko linkaini fauja, un tapa galwā wirs mizes aptihts, un isflatijahs kā pavihra tuhte; meitahm 2 zoti plats wainaks, ar pehrlehm un daschadeem spohschumeem isrohtahs, mati 2 bišfēs ar sihda banti lihdseni fapihti, us muguru karajahs, wirfus apfegs bija balta wilaine ar pranahm. Kaimiau pagastā bija par wifam atkal zitadi. Wihreem un puifcheem garas schauras bišfēs, sahbafti jeb kurpes kahjās, gari fwahrki bes ohderes, zits us zitu ufgehrbi, garee apafschā, ihfaki wirfū, arween 3 jeb 4 mugurā, bet gohda fwahrteem wajaga 100 krunku apfahrt buht. Zepures tapat.

Seewahm un meitahm gari fwahrki, ne us semi, bet us augfchu wirs kruhtim aisahlejami, ap widū johsta, no misina, bronksa jeb fudraba drahtehm, ar platu isrohtatu schuali, wirfus-apfegs sils jeb tumfchi bruhns deks, wifaplahrt ar masahm misinu pohdsinahm, katrā starpā diwi misina lapinas; kad ar tahdu apfegu diwi jeb trihs feewifchi eet, tad war labu gabalu dsiddeht, kā schkind un schwirft. — Tahdi bija wezu laiku gohda apgehrbi. Nu apskatimees wehl, kā wini dsihres tureja.

Kahfahm wajadsetu tahm pirmahm buht; bet preefsch tam nahja weens behdu laik, kas dauds ašaras isfpeeda. — Ta bija rekrufschu kerfchana, ahtraki netapa wehlehtis prezetees, lihds rekrufschu nebija nodohti. Un tas trahpijahs arweenu pehz Miketeem. Wifā apriakti wajadseja weenā nakti rekrufschus nokert, jo wehlaku wairs neweenu puifi newareja dabuht, tee wifā bija isbehgufchi. Birmaf tahdus kehra, kas bija wagarem waj muifchaskungam pretineeki, tad flinkus un sagus; kad ar tahdeem nepeetika, un puifchus newareja rohkā dabuht, tad nehma ir wihrus, lai waj 3 jeb 4 behrni paliktu. Kad kahdam rekrufchim laimejahs isbehgt, tad waktneeks tapa weeta nodohts. Lai newaretu isbehgt, tad tee newainigi puifchi, ar stiprahm dselju kehdehm tita faslehgti, jeb rinkis ap kaku un kehde zaur jeenu aibulteta, jeb kahjas bluki eekaltas. *Al! behdu laiki!* — Tagad ne flepfawa tā netohp turehts. Kamehr rekrufschu nebija nodohti, neweens nebija drohfschs. — *Til fainmeeki un wezi wibri wareja fajiht: „es nebhufschu faldats.“* Bezaki labaki wehlejahs, ka winu dehlu bedre gulditu, nefa faldatōs nodohti; — jo no simteem weens waj diwi pahnahja atpafat. — *„Bet kā ir tagad?“* —

Puifchi til bišfki pasaulē apskatijufchees jaw tohp atlaiffti.

Al! pateiziba muhsu augsteem walbineekeem! muhsu mihteem schehligeem Reifareem; wini wehrdsibu nonehma un faldatu deenastu ihfu un weeglu pahrtaiifja; lai Deews wirus debefis ar newihstiamu krohni pusfcho; mums peenahktohs ir nakti par wineem Deewu luhgt.

Kad rekrufschu bija nodohti, tad tapa no muifchas waldischanas fwehtdeenā pehz basnizas laukā isfaukts, lai nahkofschu nedetu puifchi bruhthes melle un festdeen lai ar bruhtehnm fanahl muifchā, pehz usfaukschanas sihmehm. Kam naw finama, tad weena nedela ir ihfēs laiks preefsch bruhthes mellefchanas, jo pehz nedelas prezibas-sihme wairs netapa dohta; jo tahm kahfahm wajadseja weenā fwehtdeenā wifahm us reisi buht. Tapehz ari redseja mahminas wairat kā zitōs laikōs, no weena zeema us ohtru staigajam, weena eet gohdaht un usteift, tas ir labš puifis jeb meita, ohtra atkal smahdeht. Puifchi atkal par naktim, jahfchus jeb kahjahm gahja pee bruhtehnm. Daudstreis pee labas meitas fagahja diwi ir trihs bruhtgani reisā, kur nereti ari kaufchanahs iszehlahs. Tafschu lihds festdeenu bija katram fawa bruhthe. Sestdeenu muifchā fajahufchi, tur muifchaskungs, wagare un ftrihweris, tahs usfaukschanas sihmes isdewa. Tahs mahzitajam nodewufchi, ir wehl ja-eet pee leelkunga, tur fulainis jaunus pahrus fagaida, eewed sahlē un nostahda rindā. Drihs isnahf leelkungs ar leelmahti, un wehl wifem laimi us jaunu dsihwofchanu, pamahzidami lai tschakli, mihligi un gohdigi dsihwo; tad isjauta kā ir katram ar pahrtifchanu, waj ir gohmina un aitina; kuram pahram naw, tam apfohla pehz kahfahm no muifchas eedoht; wehl jauta, waj grahmatu mahf, un tad teem eedohd dsesfmu- jeb fprediku-grahmatu; tad atlaifsch us mahjahm un apfohlahs kahfās apmelleht.

Nu til atleef 2 nedelas lihds kahfahm, un eefsch ta laika wifu wajaga fataifst. Wifpirms wajaga gohda-weefus luhgt, jo weenreis luhgschana ir til sinu dohfschana, diwi waj trihs reises wajaga luhgt. Bruhtganam ir jaluhds dsichais wedeijs, wedeji un tilpat dauds meitas, tad wehl dsedataju preefschneeje. Bruhtei atkal wakar-brahlis ar wakar-mahfu, un tilpat dauds panahlfneeku zil bruhrganam ir wedeju.

Sestdeenas wakarā fajahj wedeji pee bruhrganu, un panahlfneeki pee bruhthes. Wehlu wakarā jahj bruhrganš ar wedejeem pee bruhthes. — Wakar-brahlis ar panahlfneekeem aistaisa wedejeem zelu ar daschadeem kawekteem; par prohwi: no-ahreda tiltus, gatwes aistaisa krumim schohgus preefschā, no-stiprina wahrtus un paschi waktē, no kuras pufes wedeji atjahs. — Bet wifur tohp fagaiditi. Nu eefahlahs daschadas runas starp wedeju un wakar-brahli, kā: *„Kas juhs par laudim esat? — Ko juhs mellejat? — Waj jums pafes iraid?“* — *Atbilde: „Gehgeri noklihdufchi; — stinas pehdas pee jums ir eedfhtas.“* — *„Es jums netizu; — dohdat kahdu sihmi?“* — *Wedejs eedohd preefsch bruhthes kahdu schlinkibu un dsesfmu grahmatu pafes weeta. Tohs winifsch atdohd wakar-mahjai, un pats pahrt par wahrteem fneeds wedejeem alu, kamehr wini dsere dsedatajas eefahf dsedaht un musiki fpehleht, waj ar sijolehm jeb duhdahm. Kad tufschu kannu atdohd, tad til attaisa wahrtus walam. Nu ar johni wedeji eefkreen fehts widū, lezina stigus, pahragas flafschu, taures puhfch, ar pistohlehmi schanda un fauz: „op, fche wedeji! op, fche wedeji!“ Wedeji gan luftejahs, bet wedamaja pasudufi. — Wedejam jamekle, winam pasi atdewufcham, ir*

Brihw wifur melleht, atrohd gan, waj rijä, pirti, jeb zitur fur: tur-wina ar fawahm mahjahm (panahlfneezehm) rindä ar aiffegtahm azihm fiahw. — Rä nu lai to riktigo pasih? Nu ir atkal daschadas runas un mihtlas ar wakar-mahju, lihds ustrahpa. Tad nem bruhti pee rohkas, eewed istabä un nofehdivina galda galä bruhtganam blakam. Us galda ehdeeni un dreijati kohla fchikhwji preefsch baribas uslifchanas; bet „lam pascham „naw nasir, lai ehd ar nadfir.“ Alus fannas tapa apfahrt laifas, un ohtram dohdams katreis rohku fneedsa. Preefsch un pehz ehfchanas katruris pahtari tika fklaititi. Un wedejam waijadseja buht tam preefschneekam.

Behz wakarimahm tika istabä eenefts feens, fo ar balteem palageem apflahja; un wakar-mahja flubinaja, lai guleht eet, fa lai rihtu ir jautri basnijä. Bruhtgans guleja pee wedejeem, bruhte ar fawahm mahjahm flehti. No rihta eet wedeji taures puhdami un dseedadami us flehti bruhtei pakal; wedejs bruhti istabä peewed bruhtganam flah, un pats preefschä stahwedams nodseedaja dseemu un nolafa deribas runu. Bruhte pirmat eedohd winam fklaitus zimdu, un tad noraisa bruhtganam kalla lakatu un zitu apfeen, bruhtgans atkal winai leelu lakatu ap plezeem apleek, un tad nobutscho. — Nu wifit jaunam pahram laimi wehle.

Kamehr brohlasts tohp turehts, tamehr wedeja un panahlfneeku sirgi tika apsedloti un preefsch durwim fawesti, jo wifit jahfchus jahja, us basnizu, til wakar-brahlis ar wakar-mahju braufschus brauja, teem waijadseja ehdeenu, dsehreenu, un preefsch wedejeem puhru west lihds. Bruhtgans jahja papreefschu, tad wedejs, kas bruhtes sirgu pee pawadas weda, teem pakal ziti, bet par pahreem, puifis ar meitu blakam. Basnizas frohgä, jeb zitä kahdä mahjä pahrghebjahs, bruhtei usleek frohni un wainagu, un ar fchidrautu azis aiflahj. (Ja zeenigi lastozi wehletohs sinah, fa tas fchidrauts efoht zehlees un par eeradumu palizis; — tad to no weztehwi teifas zitä reisä issihstitu.) Meitahm til wainagi galwä. Bruhtgans un wedeji papreefschu, bruhte ar wakar-mahju un meitahm no pakalas ee-eet basnijä.

Behz laulibas pa-ehd masu brohlastu, tad wakar-mahja wedejus ispufscho, katram pahri diweelu frustim pahre plezeem uslahrdama, kuzi padufe ar zimdu pahri ir kohpä fashuhiti. Un bruhtes sirgam fedlu preefschä, labu pullu preewitu pee-feen. Panahlfneeki neko nedabu. Nu jahj us bruhtes mahjahm tapat lä atjahjuschi; bet dauds tschallaki. Wedeji puhfch taures un fchauda ar pistolehm, un arweenu usfauz, „op, fche wedeji!“ Kur garam jahjoht kahds bruhtei par gohdu isfchauj, tur wina nomet preewitu, un tahdi dauds us zeta trahpahs; tad wehl pee katra tilta, us krusa zetu, pee katreem wahrteem, tur wifur waijaga bruhtei preewitu nomet. Pee maltites bruhtes dseedatajas bruhtganu un wedejus apdseed, gan flawedamas un ir smahdedamas.

Behz maltites wedejs bruhti luhdsä us danzi un wineem ziti pakal, winu danzis bija pohlis, arweenu jeb diweem feewifschkeem, reti kahds puifis trahpjahs, kas mahzeja jendalu, waj bitfschu zaur iswest, wifit dantschi tapa rahmi nostagati.

Kad muhju weztehwi tagad redsetu to aplamu ahtru walzefchanu, tad wini pateesi usfauktu: „Behrni, juhs efat traki palikuschi!“

Alus tapa bes mitefchanas apfahrt laifis, un tufcha kanna us galbu nolikta, fo wedeji zeeti uswakteja; ja nebija tuhlin dsehreena dewejs flah, tad wini kanu panehma, un wahku

flapedami trihs reis isfauza: „alus! alus! alus!“ Kad wehl alus wihrs neradahs, tad kannu atdewa wakar-brahlim, kas to bes strahpes ne-atdewa, fo abi ar wedeju nofpreeda, un ta bija tahda, fur ziteem jafmeijahs, jo winam lifa daschadus johfus taifit.

Behz wakarimahm nakti jahja us bruhtgana mahjahm, bruhtgans papreefschu, tad wedeji ar bruhti, panahlfneeki turpat wehl uslawejahs. Kad bruhtei bija labs sirgs un pati laba jahjeja, kad tumjä wareja no wedejeem isbehgt un panahlfneeku pulkä tikt; — tad wifseem wedejeem waijadseja dahlderis strahpi malfah. Bruhtes puhru waijadseja ratos eelikt, kamehr wehl wifit kahfneeki kohpä. Us to bruhtes mahte usfehdufchs netahwa no flehts isnest, lihds fchuhputa naudu aifmalfaja. Wismasak bija bruhtganam dahlderis un wedejeem puhdahlderis jamafja, un tad tika no wakar-brahta aifwests. Kad puhru no flehts laukä neja, tad dseedatajas fchehlas dseemas dseedaja.

(Turpmat beigums.)

Wihlais Mahjas weesi!

Tu jaw alafsch fa ihfis weefis muhs apmelle un dauds no jauna pasiro, fo mehš ar preeku fanemam. Kad nu Tu daudseem sinas nehja, tad es ari Tew no mums Maleneefschem pasinotu, lai ari zitäs weetas un maläs sinatu, fa muhju malä eet. Bet fo tad lai nu Tew sinotu; zita neka fa tilai to, fa pee mums ir jaunmohdes dsehriwes. Lai nu Tu aplamu sinu ne-ispawstu, tad man ir ar Tewi weenteefsigal jaruna. Medsi, dsehriwes tilai us filtahm semehm tadehl eet, lai winas tur waretu par seemu jawu pahrfiku dabuht un usturetees. Kad nu seema ir pagahjus, tad winas atkal nahf atpakal us fawu dsimteni.

Zilweks no Deewa ir gudris un fapratigs radihts, fa wifu war pahrdohmahd un apzereht. Mehš Maleneefchi ari fahlam fawas galwinas us augfchu zilahd un apzerejuschi, fa dsehriwes, gan lohpiini buhdami, gauschi gudru fiki isdohmajufchas un fahlam tahm lä mehrkaki pakal dariht. Gan gribejam ar dsehriwehm weenadu zetofchanu usnemt, bet tas mums negribeja lahgä weiktees. Mums ir ja-aifset wafarä un ja-atnahf seemä.

Bet fur tad mehš eetam? Mehš buhtu gan gahjuschi fklaidri waj us paschu Egipti, bet spahrni par ihseem, tapehz til lihds Nihgu nofreenam. Kad labal apdohmajam, tad jafaka, fa dsehriwes ar fawu garo kattu taf gudrakas, ne fa mehš Maleneefchi, kas nepehjam tiddauds isdariht, fa winas. Wafarä muhju Maleneefchi, it ihpafchi puifchi, aifset us Nihgu, lai tur nebuhtu til gruhti jastrahda, fa Maleenē un waretu kahdu paschu un wehl leelaku pelnu panahft. Laba pelna, laba tehrejhana! Par wafaru tur teek gluschi labi zaur ar fawu nopelnitu naudu un tä tad laifkumu war gluschi brangi islahpiht. Par seemu newar Nihgä palikt, jo wifa pelna ir gauschi masinajufchs, ar kuru waits par seemu newar istikt; tadehl janahf us dsimteni, fur pee brahleem un mahjahm ar dauds mafak war istikt un wehl kahdu kapeiku pataupih, ar fo bitardi paspehleht. Tä tas nu eet katra gadu un laifam ees, kamehr mehš Maleneefchi nepaliksim gudrakä un neluhfosim tahdus spahrnus dabuht, fa dsehriwehm, ar kureem waretu dauds, dauds, waj dauds tahlak tikt, fa tagad, kas ari ihpafchi muhju mehrkis ir. Kad mehš Maleneefchi buhsim til tahf tikufchi, tad mehš gan buhsim, waj

šini miškais weefi, wihri, kas Wideneefcheem pahraf fneegfi-mees. — Man gan wehl buhtu par muhju „platbilfcheem“ ko pašnoht, bet fchoreif buhs ar fcho pašču deefgan. Man ir bailēs, ka ziteem wehders no brihnumeem par muhju dšehwehm nepahrplihft, tadehl lai platbilfchi paleef nahlofchā reiſē, kad atkal Dewi, miškais weefi, apmekleſchu.

Maleenā Vihds tam paleeku Taws
paſchōs ohlu-fwehtkōs. Wilkaziš.

Breesmiga flepfawiba.

Šchi gada Merza mehneſi atrada maſas meitinas lihki Blekbernes pilſſehtas tuwumā (Anglijā). Lihkim truhka galwa, rohkas un kahjas, ko laikam flepfawa bija nozirtis. Ahrtes lihki apſtatijufchees, leezinaja, ka flepfawa pirms pee meitinas ne-iſſakamu beſgohdibu nodarijis un tad to tā breeſmigi nonahwejis. Tahlak iſmekledam dabuja ſinaht, ka nonahweta meitina efoht ta 7 gadus weza Emilija Holland, kas tai 16tā Merzi no kahda nepaſiſtama zilweta tikufe uſaijinata, lai preekſch wina no-eijoht bohde pehz tabakas un tam aiſgahjuſe lihds. Tā ziti behrni to iſteiza, ar kureem Emilija to deenu bija bijuſe lohpā. Tas nepaſiſtamais zilwets ari tika atrasts, bet wiſch tahdas attaiſnoſchanas preekſchā zehla, ka teeſas wina newareja par wainigu apſihmeht. Tā ta leeta palika, lihds pirmā leeldeenā polizijai iſdewahs noſeedſneeku rohlā dabuht, pee kam polizeja uſ pawiſam ne-apraſta zela ſahka flepfawahm pehdas dſiht, prohti uſmekleht, kur nelaimigas Emilijas galwa palikuſe un tā tad pašču flepfawu panahft. Polizeja eegahdajahs ſew diwi ſunus, weenu putnuſuni un weenu tā noſaukto aſins-ſuni. Ar abeem ſuneem nogahja uſ to weetu meſchā, kur Emilijas lihki bija uſgahjuſchi. Suni tika minetā weeta palaiſti, bet nekur newareja pehdas peedſiht. Par to laiku, kamehr Emilijas lihkis bija atrasts un dauds no ſchihš breeſmigas flepfawibas runaja, bija ſtarp ſaudim iſpauſta ta waloda, ka laikam tee wainigeo buhſchoht diwi balbeeri jeb bahrdas-dſineji, wahrda Fiſchs un Denis. Ta waloda bija ari polizejai tikufe ſinama. Polizejas kungs, kas iſmekleſchanu bija uſnehmis, nogahja ar ſaweem diwi ſuneem pee mineteem balbeereem mahjā. Pee weena balbeera (Denis) neta ne-atradis, wiſch nogahja pee ohtra, prohti pee Fiſcha, un laida ſunus wala. Tee ſahka ohſchnaht un mekleht, lihds beidsoht uſ behniau uſgahja un tur pee kahdas reeres palika ſtahwoht, kur ari drihs weenu pakū iſwilka un pakā atrada galwas kauſu. Fiſchu ſanehma zeeti un eelika zectumā. Wehlaſ Fiſchs neleedsahs, bet ſawu grehka-darbu iſteiza. Tai deenā, kad flepfawiba notika, Emilija nahja no ſkohlas mahjā un fatika Fiſchu. Tas wina ſuhtija pehz tabakas. Kad Emilija tabaku pahreſa, tad wiſch to uſ rohkahm nehma, eeneſa to ſawā iſtabā, aiſſeſhja tai muti, lai newaretu blaut un tad ſawu breeſmigu beſgohdibu iſdarijis ar puznaſi galwu nogreeta. Tai grihda ar aſinim netiku apraipita, wiſch galwu eetina meitinas drehbēs, tad puznaſi noſlauzijis gahja ſawa balbeera iſtabā un kahdeem trihs kungeem ar to pašču naſi bahrdū nodſina. Tad gahja atpakal uſ ſawu flepfawibas weetu, tur lihkim rohkas un kahjas nogreeta un galwas kauſu ſadauſija. Tad ſakuhra leelu uguni, gribedams lihka lohzeklus ſadedſinaht. To wiſu padarijis wiſch aiſſlehdſa ſawu amata weetu un it meerigi nogahja teateri. Kad wiſch mahjā pahrahja, tad wiſch atrada, ka uguns gandrihs bija iſdegufe, bet lihka lohzekli ne-

bija pilnigi ſadeguſchi, wiſch tohs eetina papihri un eebahja tohs tur, kur polizejas ſuni tohs atrada. Tik dauds Fiſchs no ſawa grehku darba iſteiza.

Fiſchs ir jaunš zilwets, kahdus 26 gadus wezs, ir apprezejees un ſawā laulibā peedſihwojis 2 behrniaus, bet ſawā dſihwoſchana wiſch bija nekahrtigs, beſgohdigs zilwets, tā ka wina ſewwai daudſreis bij no wina ja-aſimuhft.

Nahwigi ohdi.

No Lemeſwaras (Ungarijā) teef ſinohts, ka tureenas tuwumā tai 4tā Aprili lohpi, kas bijuſchi uſ ganibahm, ka traki ſahluſchi uſ mahjahm ſkreet un ſtalōs un kuhtis eemukuſchi. To leetu iſmeklejoht atrada, ka tee tā noſauktee „Kolumbalkas ohdi“ bija, lohpinus kohſdami, tohs tā ſatrazinajuſchi un no wina kohdeeneem lohpiini ſprahga. Mineteo kohdi bija no rohbeſchu ſemes drudſchu purwajeem zelufchees un uſ Lemeſwaras apgabalu leelzem bareem atſkrehjuſchi; ſkreedami wina lohpeem un ziteem kuſtoneem uſkrituſchi un tohs ar ſaweem kohdeeneem nonahwejuſchi. Tā par peemehru Ziblingas draudſe ween zaur ſcheem ohdeem noſprahguſchi kahdi 60 ſirgi un kahdi 100 leellohpi un wiſur tur uſ zeeteem atrohd krituſchus lohpus, ko ohdi kohſdami nonahwejuſchi.

Lo eewehrodama waldiba lika iſſludinaht, ka lohpus newaijagohht ahra laiſi, kamehr nahwigeo ohdi aiſſkrehjuſchi, bet ja lohpeem nahſis, muti un ſauna weetas ar darwu un petroleumu apſmehrejoht, tad lohpeem nahwigeo ohdi neta newarohht padariht.

Mineteo Kolumbalkas ohdi ir muſchu leelumā, ar baltahm kahjahm un ar ſpahrneem, kas warawihlſnes krahſas laiſtahs. Wina leelā pulkā uſbruht lohpan, tam uſ nahſim, muti un ſanna-weetu uſmeſdamees un tamehr kohſdami, lihds nabaga lohpiuſch pagalam.

Šche klahht wehl peeleeſkam to padohmu, ko iſgahjuſchā gadā ſaweem mihteem laſitajeem paſneedsam. Wiſeem, kam tahlaks zelſch pee karſta laika pa ſchoſeju jeb zaur meſcheem jabrauž un kas ſawus ſirgus no ſirgu-muſchahm un dundureem grib atſwabinaht, wiſeem teem waram to padohmu doht, lai preekſch iſbrauſchanas zelā pee ſirgeem tahs weetas, kur muſchas mehdi peemeeſtes, eebehrſe jeb apſmehre ar lohr-eku (Korbeeroel). Tā tad nu redſams, ka preekſch aiſſargafchanahs no ohdeem, knauſcheem, muſchahm, dundureem u. t. pr. ir deriga lohr-eta, dahriwa un petroleums.

Šihki notikumi iſ Rihsas.

Šhini pawafari tika pehz likuma apraudſihts dſelſezela tilts. Iſgahjuſchā ſeſtdeenā uhdens-lihdeji (Tauer) palihda apalſch uhdena tilta atmena ſtabus iſmekleht. Ar iſmekleſchanu kahds laiziniſch aiſeēs. Behz beigtas iſmekleſchanas dabuhs turpmal par tam ſinas.

— Tai 11tā Aprili tika no trihs ſehneem Daugawā atrasts jaunpeedſimufchās meitinas lihkis.

Tai paſchā deenā tika ſakerts ſaldats atſtawneeks W. H. tai paſchā brihdi, kad tas ar muhliſeri gribeja atſleht iſtabas durwis, kas peeder kauſmaneem Roder & Kopp.

Lihds 16. Apritim pee Rihsas atnahluſchi 204 lugi un aiſgahjuſchi 96 lugi.
Erihsas atnahluſchās 89.

Kapteinis ar sawu fuga-puiku.

(States No 13. Beigums.)

Tagad, kad wisi us gahsdamohs mastu luhlojohs, speedahs kahds puika zaur dumpineeku rindahm; tas bij Juris, kuresch pee sawa kapteina gribeja steigtees. „Durat to nebehndneeku!“ Faringa sauza, te krita mastis un liktens gribeja, ka mastis nabaga Jura rohlu aiskerdams to gar semi fweeda. Jhi pehz tam Faringa stahweja pee Jura, grabba to aif rohlas un rahwa nogihbuscho sehn dumpineeku rindas atpakal.

„Isdurat tam azis!“ Faringa sauza un daschi jaw gribeja to besdeewigu darbu isdarit. Tik to Wilsons bija sawa drauga nelaimi pamanijs, kad winsch apnehmahs to no schihs nelaimes isglabht. Ahtri winsch pakehra kahdu sohbenu un tad sauza ar pehrkora balsi: „Man pakal!“ Ar kahdeem 20 duhschigeem wihreem winsch dewahs starp buntineekeent, kuzi no schahdas usmahschanahs us plohsta preekshgalu dewahs. Pirms fletkawas wehl sawu darbu pee Jura wareja pastrahdaht, te Wilsons palihgu nesdams pee Jura stahweja. Tik Faringa stahweja wehl ar sohbenu rohla pee Jura. Ar dedsigahm azim winsch skrehja us kapteini, issita tam sohbenu no rohlas un apkehra to, pirms tas wehl apskatijahs, ar sawahm rohlahm.

Breesmiga zihnischanahs iszehlahs, kauschanahs us nahwi un dschwibu. Drihs abi stahweja pee plohsta malas un us kahdahm sekundeim rahdijahs, ka Faringa uswinehs, ja winam isdewahs Wilsonu atpakal atgruhst. Schini bailiga azu-mirkli nahja kahds kapteinim palihga. Juris bija no zihbona ahtri usmohdees un zihnischanahs eerandisjais. Ahtri ka sibens winsch pakehra kahdu zirwi un dewahs us to zihnischanahs weetu.

Va tam kapteinis bija us paschu malu atdsihts un wina pretineeka azis bija tihri welnam lihdsigas. „Ta ir Faringa atreeschana!“ tas sauza un gribeja Wilsonu paschu laiku par malu pahgruhst. Bet peepeschi Wilsons manija, ka wina pretineeka rohlas wina wala palaida. Winsch atplehta azis un redsi! preeksh wina stahweja Juris ar zirwi rohla. Breeszigi Juris rahdija us kahdu wihru, ko wina prohjam nesa. „Faringa ir sawu maksu dabujis, Deews lai ir wina dwehfelei schehligs!“ winsch fazija un aiskrahbts Wilsons wina sawas rohlas fanehma. Va tam ari tas ohtris kautiasch bija beidsees. Dumpineeki, pa leelakai datai kritusch un jubra eedsihti, bija schehlastibu luhguschees un usfizibu un paklausibu swehrejusch. Wirsneeki greesahs paschu laiku atpakal us plohsta pakatgalu un tur ari Wilsons un Juris nonahja. Kad nu kapteinis sawus laudis tagad sahka skaitiht, tad israhdijahs, ka tikai no teem 150 kahdi 60 pee dschwibas bija palikuschi un plohsts no leelaka smaguma bija atswabinahts, tikai wehl kahdas zolas uhdeni stahweja. Tad winsch pawehleja, kad jaw wakers bija usnahjis, miruschohs jubra fweest, lika atkal druzinu no wihna un uhdens isdahlit un lihahs tad us kahda augstaka dehta deht atpuhschanahs un stiprinaschanas us jaunahm bailehm un behdahm.

Tahs nahkamas deenas atnesa nelaimigeem smuku, klusu laiku. Kai nu gan meers wineem bija no wilneem, tad to-mehr wineem usnahja zitas wehl jo leelakas zeeschanas neta pa preekshu. Zaur sahju jubras uhdeni bija wineem palikuschas kahjas jehlas. Dauds bija ar wahtehm apfegti un waimanaja pah ne-izeeschamahm sahpehm. Tavehz wini

arweenu nestipraki palika, jo ari wihns bija ahtri pee beigahm un no uhdens nebija ne sihme wairs muzā. Salkums un flahpes nelaimigohs pahreeku mohzija. Ziti mehginaja jubras uhdeni dsert, bet pehz tam teem bija wehl jo leelakas flahpes.

Beekta deena nelaimigees peedsihwoja ne-issakamu preeku. Kahds pulks skrejoschu siwju nolaidahs us wina plohstu. Ka wini zits zitu no preeku aptampahs, kad sawu laimigo siwju kehreem apskatijahs. Nu wineem ari usnahja dohmas uguni uskurt, wini isschahweja flapji palikuscho pulweri un ar uguns eerohschu palihgu uskupra us kahdas muzas dibena uguni. Bet siwju maktite padarija saldatus atkal us jamu dumpjoschanahs gatawus. Wini nakti mehginaja paslepen to wihna muzinu nosagt un kad nu bija noteikts, ka ik katris, kas pee muzinas fleepen ees, tiks jubra fweests, tad ari diwi wihri, pee tahda darba nokerti, tika jubra eemesti. Zaur tam daschi no wineem bija ta aiskatinati, ka tuhliit pehz eerohschu kehra un iszehlahs ohtra leela kauschanahs. Wini bija nodohmajusch iweescho kapteini un wirsneekus jubra fweest, tohs dahrgumus, kuzi kahda tufschā muzā atradahs, preeksh fewis patureht, un tad to wihnu isdsert. Tai nahkamā deenā wini dohmaja semi aissneegt, jo wairak nehgeri, kuzi wina starpā atradahs, bija issazijusch, ka krafts itai wehl kahdas jubdes esohht tahlu.

Wehl reis bija breesmigs kautiasch, plohsts brakscheja no sihwahs kauschanahs; bet beidsoht wirsneeki palika atkal par uswaretajeem. Dee dumpineeki pa leelakai datai tika nositi, jo dufmas un aiskahschana bija tik leelas, ka neds meeru dewa neds peenehma.

Bet kahdas breesmas ohtra rihā Wilsona azim rahdijahs. Winsch un Juris un wehl kahdi 15 bija dschwibu. Dauds zihnijahs ar nahwi, ziti luhdsa pehz kahdas lahstis uhdens, daschi pehz nahwee.

Wilsons sawauza wirsneekus lohpa deht apjpreeschanas; norunaja ka wiss taptu glahbts, kas bija glahbjams.

Teem 15 atlikuschuem bija wairak ruhmes. Wini ustaisija no noplehsteem galdeem kahdu augstaku weestuu, kur wini no wilneem fargati, wareja it meerigi guleht; ari wini ustaisija no sehgel-drahnas buhdu, lai teem patwehrums buhtu no degoschas faules. Pehz kahdahm deenahm peenahja atkal wina starpā tas wisu breesmigakais bads. Ziti grausa jaw zepures ahdu, daschi tauwas galu u. t. j. pr.

Tai 17tā Juli faulet lezoht nelaimigees luhdsa wehl reis it sirsnigi Deewu un eedsehra beidsamo lahsti wineem pafneegta wihna. Peepeschi issauza Juris: „Kugis, kugis!“ Ka sibens wisi uslehja no saweem sehdekteem. „Kur, kur?“ katris prasija. „Tur.“ Juris fazija un pazehla sawu rohlu rahdidams. Ritigi, wisi eerandisja kugi. Ahtri kahda kahrte tika ar plagu usjelta, ziti ar lakateem wizinaja, bet wai! tas kugis pasuda atkal tahlumā. Ta tad wina preeku pahwehrtais wiju dsitakās behdas un katris dewahs atpakal us sawu weetu.

Diwi stundas wehlat kahds wirsneeks is buhdas usnahja wehl reis wifapfahrt apskatitees. Winsch greesahs ahtri atpakal. „Mehs esam isglabhti,“ jo kugis greeschahs atpakal!“ winsch fazija. Wisi islihda ahtrā no preeku raudadami. Tas bija tā, ka wehstnesis to bija sinojis. Kahds Franzuschu kugis

nahja pilnās sehgeles wineem mahtu. Ahtri tas peegreesahs maht un isfuhtija laiwu. Pehz puštundās laika tee 15 nelaimige atradās, kad wini 14 deenas starp nahwi un dših-wibu bija turejuschees, us glahbdama fuga. Safehja winu wahtis, dewa spehzigalus ehdeenus un dšhrecenus un brauja tad us Senlui salu, kur flimneekt ar to leelako usihtibu tika kohpti un ta leelaka data atkal iswefelota tika.

Kapteinis Wilsons greesahs ar faweem draugeem atpakal us tehwiu. No pateizibas par Jura uftizibu winšch gahdaja par to, ka tehws. Winšch Juri fuhtija juhraš braujeju fkošlā un 10 gadi wehlatu tee atkal abi brauja kohpā pa juhraš witneem us kahda fuga, bet Juris ne wairs tā fuga puika bet tā pirmais sturmanis. Wini nelad ne-aismirja to behdigu notikumū 1818. gadā; arweenu atgahdajahs tahs breejmas, kurās winu mihlestibas faites us nahlamu dšihwi bija faistitas. Latweeschu waloda tulkojis J. W—sch.

Mahtei un meitai kabsas reišā.

(Stahsts is wezem laikem.)

Senat par kahdu semi waldija lehns un bagats leelklungs bet wina leelmahte bija dujmiga un fkošpa. Ka arween pafaulē mehds buht, kur wihrs ir lehns, tur feewa bahrga, kur feewa dewiga, tur wihrs fkošps, tā tas ari bija pee fcheem augsteem waldineefeeem.

Leelklungs mahzija ar mihlestibu fawus deenestneekus un femneekus, lai katris fawu peenahskumu taisni peepilda. Bet waj wisi darija pehz wina mahzibas? Kas dohs! Daudsi ar wina lehnibu apraduschi fahla wina likumus sem kahjahm miht. Tee stiprakee darija teem wahjakeem pahrestibu, tee bagatee tohs nabagus apspeeda un peekrahpa un tee mahzitee tohs nemahzitus apmahneja. No tam iszehlahs wisa walsfi fajulshana un pohsts.

Deens fcho leelklungu apdahwinaja ar weenu dehlu. Wisa walsis preezajahs par wina peedsimshanu; tee nospeesti un nabadsini zereja labalus laikus fagaidiht, kad prinzis buhs isaudsis un waldishanu usnems.

Tai pajcha laikā nomira leelklunga labalais draugs, grafs M. nu tika pilskapōs, fawai leelmahtei blakam, paglabahs. Winšch tika no dauds laudim apraudahs, bet wifwairak no wina weenigas meitinas Emmas, kura til bija 10 gadus weja. Scho bahreniti peenehma leelmahte par audschu behrenu, lita winu daschās sinatnibās mahziht, un tureja ka fawu behrenu.

Tā pagahja kahdi desmit gadi.

Kahdā deenā atmahja kahds jauns wirsneeks T. leelklungam fuhdseht, ka muischneeks B. winam esohht leelu pahrestibu darijis un wina mantibu atnehmis, ko tas no tehwa mantojis.

Winšch netika pee leelklunga peelaists, jo fchis bija faslimis. Til fawu dehlinu winšch arween pee fawas gultas patureja winu walsis sinaschanās mahzidams, lai ir lehnigs un taisns, lai fpreesch taisnu teesu tapat bagatam ka nabagam. Tā fawu dehlinu mahzidams winšch aismiga us muishibu.

Jamais prinzis J. fawa tehwa lihki aplampis raudaja karstas ašaras un winu newareja nohsti dabuht, kamehr tehwa lihki dšestrā kapā noguldija. Wisi semes eedshiwotaji winu schegli apraudaja, jo katris sinaja, ka pehz wina leela pahgrobshchana notiftees; jo leelklunga rohka bija weegla un mihsta, bet leelmahtes rohka buhs smaga un zeeta. To ari

tas nabaga wirsneeks sinaja. Winšch nedrihtsteja fawas fahpes leelmahtei fuhdseht, bet staigaja daschas deenas ismisis pa pils-dahrsu. Beenreis winam gadijahs ta laime ar prinzi un Emmu fatiktees, kuri bij inahlfuschi dahrsā zeereht.

Prinzis, wina behdigu waigu eeraudsidams winam prasija: „Kas Jums ir par behdahu, draugs, ka Juhš tā noskumuschi staigajat?“ Winšch istahstija prinzim fawu fuhdsibu ka tas muischneeks B. wina grunti ar wifahm ehlahm atnehmis, par parahdu, ko tehws esohht tapinajis. „Bet es sinu,“ tā wirsneeks fajija, „ka mans tehws tohs 1500 rubulus ir atdewis.“

„Tad jaw Jums wajag kwihtei buht!“

„N! mana nelaimē ir leela!“ wirsneeks fajija. „Breeschch pufgada mana tehwa mahja fadedsa ar wifeeem papihreem!“

„Es newaru fapraft, ka zilweki war til netaisns buht. Gešim pee leelmahtes.“ Kad to Emma dširdeja, tad winas rohshu waidšini nobahleja. Wina luhdsā prinzi un wirsneeku, lai pee leelmahtes ne-eijohht.

Wina fajija: „Das muischneeks B. ir mans mahtes brahlis. Kad winšch par wainigu taps atrasts, tad leelmahte winu bahrgi fohdihs, bet wai Jums, mihlais jaunklungs, kad newarefeet peerahdiht, tad Jums buhs leela strahpe gaidama. Man par jums abeem schehl.“

„Bet ko es waru dariht,“ wirsneeks atbildeja, „es esmu jistadi nabags, man naw nelahdas zitas eenahshchanas tā no ta masa grunts gabalina un ta masa deenesta alga.“

„Tā leetā es Jums warefchu lihdsseht,“ Emma fajija. „Es esmu weeniga mantineeje no mana tehwa muishahm. Igi wairs nebuhs jagaida, kad pehrminderi man winas atdohs. Tad es Jums weenu muishu atdohschu un lihds tam laikam es ari Juhšu truhlumam palihdseschu. Til ne-eijat pee leelmahtes.“ Tā fajijufe, wina iswilka no kabatas pehrtu mazianu, isnehma no ta kahdas selta ripinas un eespeeda tahs wirsneekam rohka. Wirsneeks par kahdu negaiditu laimi newareja pateizibas wahrdus atrast, nometahs us zeleem un butshoja Emmas rohku. „Das ir gohdigi! tas ir skaisi!“ prinzis fajija preezadamees. „Waj Juhš, draugs, mahkat labi schaut un ar slinti rikhtees?“ prinzis wirsneeku usrunaja

„To es it labi mahtu,“ wirsneeks atbildeja.

„Labi. Es eeschu pee mahtes un luhgshu, lai wina Jums atwehl, mani tā sinaschanā mahziht.“

Tā tas ari notika un wirsneeks palika pili. Wirsneeks fatikahs it deenas ar Emmu, un fchi bij laimiga, kad ar winu wareja dabuht runahht. Swehtdeenās winšch dabuja no fawas labdaritajas arween kahdas selta ripinas rohka eespeestas. Tā tad pirma rohlas butshofshana nepalika tā beidsama. Driht ari pehrminderi winai atdewa winas muishas un mantu, lai nu pate walda. Wina nu bij bagata. Bet kur war weens jauns feewischkis tahdu leelu fainneeziibu waldiht? To newaredama zauri west, wina peenehma wirsneeku few par palihgu un atschkinsoja winam, ka bij fohlijuše, weenu no fawahm muishahm. Wirsneeks bija semkohpibu no jawa tehwa mahziies un tā tad wareja wifu us to labako wihsi eerikteht. Par to bija gresene Emma lohti preeziga. Wineem abeem bija fainneeziibā dauds darba, tatschu wirsneekam wajjadseja leelmahtes deenestā palikt. Das gresenei Emmai wairs nepatika. Wina nodohmaja wirsneeku few par muishā draugu nemt, jo tad leelmahte, ka wina to dohmaja, winu no deenestā

atlaiddihs. Wina nu apnehmahs ar ihfeem wahrdeem wirsneeku usrunaht.

„Kà buhtu, T. kungs,“ wina prassja, kad juhs wifu muhschu manu fainneeziibu walditu?“

„Ar wiſleelako labprahntibu,“ winſch atbildeja, „gribu Zums, mana labdaritaja, paklaufiht. Es waru katru deenu no fawa deenesta atlaischanu luhgt, jo prinzi es esmu ismahzijiis, wina nam manis wairs newaijaga.“

„Bet es wehletohs,“ Emma fazija, „ka Juhs man par muhscha-draugu paliktut.“

Par scho jautafchanu wirsneeks isbijahs un ar drebedamu balsi atbildeja: „Zeeniga grefene! tas newarehs notikt! Es esmu nabags un no semas kahrtas; leelmahte to newehlehs.“

„Mihlais T. kungs! waj bagatiba un angsta kahrtu jaw laulibu dara laimigu? Wanta war isputeht ka pelawas un no augstuma war lehti nofrist, bet mihlestiba paleef lihds kapam. Es Juhs eefahku mihleht, kad pirmo reis Juhs dahrsa redseju. Kad Juhs man atfakat, tad ta buhtu mana nahwe, tad es ari nemas neprezetohs.“ To dsirdeht wirsneeks krita pee grefenes kahjahm un fazija: „Zeeniga grefene! kad es pehz Juhsu wehleschanahs nedaritu, tad es nebuhtu wehrts, ka mani Deewa seme nes.“

Wina uszehla wina un peeflehja fawu galwina pee wina kruhtim. Tad weens ohtram swehreja ustizigu mihlestibu lihds muhscha galam. Bet nu wehl wineem bij tas grehtakais fohlis preekscha, prohti, pee leelmahtes eet un atlaufchanu isluhgtees. Emma apnehmahs papreekschu luhgt un pehz tam fawu bruhrganu preekscha west. Leelmahte, winas luhgſchanu dsirdeedama, fazija dusmiga balsi: „Loiks un wajadsiiba tew pehz tam ir; tikai nepreze kaut kahdu nabaga wehja-spriguli, kas tewis naw wehrts. To tew nemuhscham newehleschu!“

Schee wahrdi padarija muhsu jaunam pahram leelas behdas, jo starp augstu kahrtu un mantu wineem bij leela starpiba, til mihlestiba bija wina firdis neschkirami weenojufe. Wina labi sinaja, ka ar labu leelmahte ne-atwehlehs; te Emmi radahs tahdas dohmas: wina gribeja liktees ar fawu mihstako fleepeni falaulatees un kad buhschoht falaulati, tad leelmahte wairs neleegſchoht. Salaulafchana tika fleepeni isdarita un jaunais pahris dsihwoja ka laulati draugi. Behz kahda laizina abi nogahja pee leelmahtes. Wini nometahs zehds pee leelmahtes kahjahm un luhdsahs raudadami, ka wini wairs newarohht ſchirtees, jo esohht falaulati. Par to leelmahte tika wehl dusmigata.

„No ta tauna,“ leelmahte dusmigi smeedamees fazija, „es gan sinafchu manu namu un tewi, zeeniga grefene, isfargahht. Tewi es likſchu fawa wafaras pile zeetuma eelikt lihds tawam laikam. Un ja fleepeni laulibai buhtu anglis, tad tu to nelad nedabuſi redseht. Tur tu wareſi mahzitees, few labaku bruhrganu usmekleht. Un tewi, kundſin, kad ne-efi baidijees til augstu kahpt, tewi es fuhtifchu us Londoni. Man tur ir preeksch tewim darba deesgan. Ta tad juhs buhsfeet ſchirti un fawas weltas eedohmas aismirſifseet.“

Tas bija breeſmigi. Wini wehl reis metahs pee leelmahtes kahjahm un luhdsahs ſchelaſtibu. Bet ari tagad tas neko nelihdseja. Grefene Emma tika tai pascha deena wafaras pilszeetuma eeflehgata un dabuja tikai weenu wezigu gaspaschu par aplohpeju. Tai bij zeeti pawehlehts us tam luhkoht, ka lai wina nekahda wihs neſateek ar wirsneeku, ne ar runu, ne ar wehstulehm. Dhtra deena ari wirsneeks tika us Lon-

doni aissuhtihst, un nedabuja ne ardeewu fawai firdsmihlakai faziht. Til weenu wehstuli wirsneeks dabuja par pilsdahrsa fehtu pahrsweest, kuru Emma ari pehz kahdahm nedelahm atrada un ka kahdu swehtu leetu us firdi paglabaja.

Ta nu bija wina abeju laime pohſita. [Wehl ir tagad dauds tahdu wezaku un pehrminderu, kas mantas deht mihlodamas firdis lohpa nelaisch un pehz tam to grehti noschehlo. Waj naw wuſſchi, kas mantu, bet ne meitu preze? Un kad ne-atrohd til dauds ka dohmajis un dsirdejis, tad fawu jaunu newainigu feewinu cenihd un pulgo.]

Behz wina isſchirſchanahs pehz 5 mehneſcheem nahza Emma nedelas. Tas tika leelmahte pasazihst. Wina ſpihtigi smeedamahs eedewa tai wezai gaspaschaj, kura Emmu aplohpa, kahdu masumu naudas un pawehleja, to behrnu nemasgatu wezohs lupatohs eetihht un pilsfehthä pee kahdahm nama durwim nolikt, lai tas, kas wina atrohd, to par kahdas palaidnigas meitas behrnu tur. Weza gaspascha prassja leelmahte, waj nebuhtu labaki, kad to uhdeni eemestu. „To til ne!“ leelmahte atbildeja. „Eij, un dari, ka es tew esmu pawehlejuſe. Bet Emmi to newaijag ne redseht, ne sinahht.“

Tilikhds behrinſch bija preeſimis, tad gaspascha fagrahba kahdu drehbju gabalu, eetina tani to behrinu, eelika wina kurwi un isgahja.

Gaisma jaw sahka auſt, kad wina pilsfehthä eegahja un laudis jaw sahka pa eelahm ſtaigahht. Kur nu to behrnu likt! Wina isgahja pilsfehthä zauri un dohmaja behrinu kahda zelmalä nolikt; bet ari tur gadijahs laudis preekscha. Un behrens us reis sahka ſtipri raudahht. To apmeerimahht grihedama wina eegahja leelkunga meſcha. Tahlak eijsht meſchs tika arween beesaks. Weza gaspascha dohmaja: Ja behrnu noleeku te, tad swehri wina apehstu un es buhtu fleepawneeze. Ta tahlak ſtaigajohht ſilta faulite jaw bij pret puſdeenu. Us reis wina eerauga kahdu sahlainu plazi, us kura apſeglohts ſirgs sahle barojahs, un netahlu guleja wihrs ſala mundeertna faldi aismidſis. Sawu ſlinti un jaktstafchu winſch pee lohla bija palahris.

„Tas buhs labi,“ wina preezigi isfauzahs.

Lehnam klahht peegahjuſi wina to behrinu eeleef jehgera jaktstafcha un pate paslehpjajhs beesumos, grihedama redseht, to tas jehgeris ar to behrinu darihs, kad usmohdiſees. Igi winai nebij jagaida. Jehgeris usmohdees, eerauga fawu jaktstafchu kustam. „Ah! Tur buhs jaunahs wahwerites eelihduſchaa.“ Winſch lehnam peeleen pee tafchas, grihedams to galu aisspeest lai nedabu ismukt. Bet lihds to dara, behrinſch eefahht raudahht. Winſch isbijees atlahpjajhs. „Deews Tehws! Waj mani palaidni feeweeschi ir apſtahjuſchi! Kas zits to behrnu te buhtu eebahſis. Es wina israufchu un noſweediſchu, lai tad wina wilks apehd! Bet ne! tas buhtu leels grehts, ta masa dwehjelite naw wainiga. Neſiſchu wina labak us mahjahm pee fawas feewinas. Til wina buhs preeziga pahre scho dahwanu, jo mihlais Deews mums naw lizis to preeku preeſihwoht, ka mehs ar kahdu behrinu waretum papreezatees.“ To fazijis winſch kahpa fawam ſialtam ſirgam mugura un ſteidsahs mahjas. Wina gaspascha bija wina us puſdeenu, ka jaw arween, mahjas gaidijufe, bet kad winſch wehl til drihs ne-eeradahs, tad wina gahja winam preti. Jaw no tahleenes wina wina eeraudſija to kleepi nesam.

(Us preekschu wehl.)

Gradi un seedi.

Gudrs spreedums.

Kahdā pilssehtinā pa schihdu leelbeenas fwehtleem schini gadā atgadijees schahds notikums. Tas bijis tā: diwi schihdi fabeedrojufchees eefahka ar sohsm andeletees, tahs no weena nama us ohtru nesdami un tur tahs pahrdohdami. Sohssis nebija dshwas, bet nokautas un nopluktas, tā tahs jaw mehds pahrdohht. Weens no nupat mineeteem schihdeem fawu par pahrdohhtahm sohsm dabuto naudu (bijuse tikai wara-jeb kapara-nauda) bija eelizis kahdas zitas wehl nepahrdohhtas sohssis wehdera. Wina beedris, tas ohtrš schihds, issaga naudu is sohsses wehdera. Kad apsigtais pamanija, ka wina nauda is sohsses isnemta, tad winam dohmas greefahs us fawu beedri un winfch tam prasija, lai naudu atdohdohht, bet schis leedsahs un leedsahs. Apsagtais zita neka nesinaja darisht ka no-eet pee fawa rabinera un tam fawu ligu istahstihht. Rabineris abus, apfuhdsetaju un apfuhdseto, pee sewis ataijinaja un fazija us apfuhdseto, lai tas wifu fawu kapara-naudu eeleeht glahsi uhdeni; ja nauda nogrimfchoht dibenā, tad winfch esohht newainigs. Saglis preezigi paklausija rabinera wahrdeem, sinadams, ka kapara-nauda wirs uhdena nepeldefchoht. Naudu winfch eelika uhdeni un, ka prohtams, ta dibenā nogrima. „Es esmu winejis!“ saglis preezigi eefauzajs. „Tu sagli!“ rabineris dusmu pilns issauza, rahdidams us tahm tauku plehwitehm, kas wirs uhdena peldeja un kas apsezinaja, ka uhdeni eelika nauda bijuse trelnas sohsses wehdera. Saglis bija peektets.

Pahwesta apgehrbs.

Pahwesta drehbes ir taisitas waj nu is baltas jeb farlanas tuhkas (pirktas wadmallas), tā ka pahwests walka til baltas un farlanas drehbes. Tagadeis pahwests, Bius tas dewitais, pa gadu nowalka 5 baltus fwahrkus, jo winfch ir leels tabakas-fchuhzejs un tamdeht baltee fwahrki ahtri paleel netihri. Tahdi fwahrki makfa kahdus 400 franku (1 frankš wehl kahdas 25 kap). Wina farlanais mehtelis, ko winfch is gadus pahrmaina, makfa 800 franku. Tahs ņihda sekas, ko pahwests neja, makfa pahrs 80 franku un teel no kahda Belgijas kaufmanu nama pirktas; turpreti pahwesta tupeles, kas tahdu leelu eewehrojchanu pasaulē panahkfuchas, teel no kahda Rohmas kaufmana apgadatas. Is mehnefcha pahwests nem jaunās tupeles. Tahs tupeles, ko pahwests is deenas walka, ir ar isfchuhstu frustu wirfū un makfa kahdus 120 franku; bet pahwestam ari ir tupeles ar frustu, kas no dimantu atmeneem faliktas, un tahdas tupeles makfa lihds 1 milionu franku. Tahs wezajs drehbes un tupeles, ko pahwests wairs newalka, teel no tizigeem zefineeteem pirktas un ar dahrgu naudu aismalfatas. Dashedis ari atgadajs, ka kahda tiziga leelmahte, kas us Rohmu pee pahwesta aizelojuse, atnes pahwestam jaunu mizi (jepuriti) un apmaina to pret walkato mizi. Senaf pahwests to atlahwa, bet jaunakā laikā, kad pahwestam atkal luhdja tahdu apmainifchanu, winfch esohht teizis: „Teel labeetautini grib man buht par lambara-julaini un mani pawifam nogehrt.“

Zilweki ar ņihku augumu.

Gelfch Tenesi (Tennessee) walsts, weena no Seemel-Amerikas.

fabeedrotahm brihw-walstium, ir atradufchi wezu laiku kapus. Sohhs kapus ņihkati ismelledami atrada, ka tanis paglabati jeb aprakti zilweki ar ņihku augumu; tā pehz wianu kauldeem wareja aprehknaht, tad wini zaur zaurim nemoht tikai kahdas trihs pehdas bijufchi leeli. Minetōs kapōs lihds kahdeem 100,000 tahdu ņihku zilweku bijufchi aprakti. No tam nu redsams, ka fenaf eefch Tenesi walsts dshwojufchi ņihka auguma tautina.

Saruna.

Brenzis. Kas tad tew notizis, Swinguli, ka tahds ņihdsis?

Swingulis. Waj tur nebuhs dusmotees, kad puifahm, sehneeteem ir preekfchrohka par wihreem.

Brenzis. Kā tā?

Swingulis. Nu paklausies! Es labpraht bitardu spehleju un eegahju kahdā par restoraziju nosauktā wihnusi, gribedams tur kahdu partiju paspehleht, bet neka! Masi puifas, kam til ko galwas ņeedfahs pahri par bitarda galda malu, fastahdijufchees ap bitarda galdu un papirofus pihpedami spehle ka put ween. Man bija gribohht negribohht jagaida, lihds puifcheki bija partiju beigufchi. Waj wihram te dushchaj newaijaga aptezetees.

Brenzis. Tas ir gan traki! Bet kas tee puifas bija tahdi?

Swingulis. Pa leelakai dalai lauzineedu behrni, kas pilsehtā nodohhti ņohlā un kas fawas pahri kapeikas, ko tehws eedewis preekfch grahamatahm, papihra u. t. pr., isohd preekfch papirofeem, bitardu un alus.

Brenzis. Baldees, Swinguli, par schahdu sinu. Paleez ņweiks, man jasteidsahs.

Swingulis. Kur tad ņkrejsi?

Brenzis. Steizfchohs pee fawa dehlena un aplaufchnafchohs, waj tas ari naw palizis tahds palaidnis. Ari kaimineem pastahstifchu, kam behrni pilsehtā nodohhti.

Swingulis. Nu tad laid kahjas walam; es pa to laiku pahrdohmajchu, jif nepareisi tahds restorazijas ihpafchneeks dara, kad winfch puifas laifch restorazijā, kur tikai peeaugufcheem atlauts ee-eet. B—1.

Sakams wahrds.

Kahdā weefigā ja-eimā runaja pahr ņalameem wahrdeem, ihpafchi weens tohs lohti aifstahweja, fazidams, ka neweens ņakams wahrds netaisnibu nefahht. To kahds sohbgals dshdejis, pasmedamees fazija: „Dashedis labs ņakams wahrds apmelfchahs ari, par peemehru: „kas augsti kahp, tas semi kriht“ ir ņakams wahrds un tatschu ņstursteni-ņlaukis augsti kahp un tomehr nekriht.“

Iffaidrojums.

Reif kahdās weefibās kahds Anglis tila jautahs: kapehz schais laikōs laudis til mas prezejotees, us ko tas atbildeja: „Tas nahl no tam, ka ņeeweetes ir tagad lihlijas pufehm lihdsigas; winas neņchiti un ari newehrpj un tomehr ir grejnaki gehrbufchahs neka to ņehniņch Sahlamans fawā gohdibā eefpehja.“

Sl.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plateš.